

Plan för Överenskommelsen i Borås

Den lokala Överenskommelsen i Borås handlar om hur Borås Stad och de idéburna organisationerna ska utveckla och fördjupa sitt samarbete för att gemensamt upprätthålla och utveckla välfärden. Med hjälp av Överenskommelsen med dess sex principer, som bildar vår gemensamma värdegrund om hur vi skall förhållas till varandra, kan vi sedan utveckla och fördjupa samverkan inom olika områden.

Enligt Överenskommelsen skall arbetet beskrivas i handlings och uppdragsplaner. På det årliga stormötet skall innevarande års och nästkommande års verksamhet och aktiviteter redovisas.

Vilka är de Idéburna organisationerna?

De idéburna organisationerna kännetecknas av att de vill främja en ide som gynnar ett allmänt eller ett medlemsintresse och är självständigt och oberoende i förhållande till stat och kommun.

Syftet med planen är:

- Att ange riktning och arbetssätt för att arbetet med Överenskommelsen ska bli långsiktigt.
- Att visa på de områden där fler idéburna organisationer och delar i kommunen har gemensamma intressen för att utveckla välfärden i Borås.

Denna plan ger utrymme till ett brett ansvarstagande och engagemang där en mångfald av organisationer och förvaltningar bidrar på det sätt som passar dem. Därför anges det inte någon detaljerad åtgärdsplan, då det är upp till varje Idéburen organisation och nämnd/förvaltning att själva bestämma kring hur de kan medverka till välfungerande samverkan för Boråsarnas bästa.

Det finns heller inte en lösning, eller en grupp som har förmåga att genomföra planen utan genomförandet av handlingsplanen är beroende av att många deltar och bidrar på olika sätt.

Planen innefattar

- Utveckling och stöd till lärande och kunskap
- Förutsättningar för samverkan mellan Idéburna och Borås Stad
- Gemensamma intresseområden

Planen gäller för åren 2019 - 2022

Planen ska följas upp på Samrådet.

Utveckling och stöd till lärande och kunskap

För att vi skall utveckla samarbetsformer, enligt Överenskommelsen, behövs lärande och kunskap.

Detta skapas genom:

- **Förståelse om varandra**
Dels handlar det om lärande om varandra. Genom förståelse för varandra verksamheter, villkor och möjligheter finns en grund för att samverkan skall kunna utvecklas.
- **Omvärldsbevakning**
Dels handlar det om jämförelser med andra kommuner och organisationer och att reflektera och utvärdera den samverkan som finns idag.
- **Eget ansvar och ”självreflektion”**
Arbetet med handlingsplanen innebär att till stor del testa sig fram i samverkan med andra. Arbetet inom Överenskommelsen är ett gemensamt ansvar varvid reflektion kring den egna medverkan och det egna ansvaret är viktig. ”Allas ansvar” blir lätt annars ”ingens ansvar” i praktiken.

Vägledande ”självreflekterande frågor är”

Vad är min organisations roll?

Vilken samverkan finns redan?

Vilka aktörer kan vara intresserade av att arbeta tillsammans med oss kring utmaningen?

Har vi något förslag på hur samverkan ske?

Förutsättningar för samverkan mellan Idéburna och Borås Stad

Enligt Överenskommelsen skall vi tillsammans inspirera till samverkan och Samrådet för Överenskommelsen ska arbeta för att fördjupa och utveckla samarbetet.

- För planering och till viss del genomförande av insatser inom ramen för Överenskommelsen behövs **samordning**.
- För att kunna lära om varandra och utveckla samverkan behövs **återkommande forum där verksamheter möts**. Det behövs dels mellan idéburna organisationer och dels mellan kommunens förvaltningar/nämnder samt mellan idéburna och Borås Stad.
- Genom att arbetet med **Överenskommelsen integreras i Borås Stad och idéburnas befintliga strukturer**, så finns forum för återkommande möten. Genom att koppla prioriterade utmaningar till befintliga nätverksgrupper och råd, möjliggörs långsiktigt lärande och utveckling av det gemensamma arbetet. Gruppernas aktörer arbetar sedan tillsammans med ett medskapande arbetssätt för att identifiera gemensamma behov, utmaningar och lösningar som bidrar till samhällsnyttan för att bevara eller utveckla välfärden.
- **Information** som är tillgänglig och transparent är viktig för att samarbetet skall kunna utvecklas. Digitala plattformar där mycket information finns samlad är viktiga liksom möjligheten att ta del av nyheter inom området.

Gemensamma intresseområden

Borås Stad och de idéburna har kommit överens om att gemensamt utveckla välfärden i Borås när det gäller **demokrati, folkhälsa, integration, gemenskap och social sammanhållning**. Detta är områden som innefattar många utmaningar.

Genom olika dialoger inom ramen för Överenskommelsen under 2016-2018 har följande intresseområden inom utmaningarna identifierats.

- **Boråsarnas röst lyfts fram**
- **Allmänna platser, lokaler och arrangemang**
- **Arbete, sysselsättning och deltagande i föreningslivet**
- **Inkluderande aktiviteter**

Dessa intresseområden utesluter inte att det kan finnas fler områden där enskilda idéburna organisationer och delar i kommunen har gemensamma intressen.

Inom varje område ansvarar varje part för att tänka in, planera och göra kopplingar till sin och andras verksamheter. Genom att formulera tydliga frågeställningar att samverka runt ökar möjligheten att samverkans kan utvecklas.

Boråsarnas röst lyfts fram

Stadens mångfald är en tillgång som skapar lärande och utvecklar staden. Att boråsarna med olika behov och intressen får en röst och deltar i informella och formella beslut skapar en social förankring och stärker tilliten och förtroendet till samhället. Alla viktiga delar för att bibehålla och stärka demokratin.

Idéburna organisationer har stor kunskap inom många olika områden och i vissa fall företräder man gruppens talan som inte annars har så stark röst i samhället. Det är fortsatt viktigt att organisationerna får möjlighet att dela med sig av sin kunskap och att den tas tillvara. Dels av kommunen men också av andra idéburna organisationer.

Vi arbetar tillsammans för:

- Att ta tillvara människors engagemang och utveckla platser där människor kan skapa, uttrycka sig, agera och påverka.
- Att lyssna och lära av de idéburna organisationernas röster och kunskaper genom exempelvis genom råd, nätverk och i beslutsprocesser.

Allmänna platser, lokaler och arrangemang

Stadens gemensamma rum har stor betydelse för Boråsarnas välfärd och gemenskap. Ett mångsidigt utbud av mötesplatser, rekreationsområden, kultur-, fritids- och idrottsanläggningar och tillfälliga arrangemang ger möjlighet till möten mellan människor, lärande och aktiviteter för alla åldrar och grupper i samhället.

Samverkan mellan Borås Stad och idéburna organisationer är central för den fortsatta utvecklingen och utformningen av de gemensamma rummen. Tillgången till olika typer av lokaler, anläggningar och platser är också viktig för de idéburna organisationerna och för dess medlemmar. Borås Stad har många lokaler som skulle kunna tillgängliggöras mer för idéburna.

Vi arbetar tillsammans för:

- Utveckling och utformning av sociala och inkluderande aktiviteter och arrangemang i de offentliga rummen.
- Att idéburna i större utsträckning skall kunna nyttjakommunens "tomma lokaler".

Arbete, sysselsättning och deltagande i föreningslivet

Upplevelsen av att finnas i ett socialt sammanhang och i en gemenskap är viktig både för den enskildes hälsa, men också för trygghet och en samhällsutveckling där människor känner att de är en del av samhället. Därtill är arbete eller annan sysselsättning en av de avgörande faktorerna för människors delaktighet och hälsa i samhället.

De demokratiskt uppbyggda idéburna organisationerna är i sig viktiga parter i arbetet för att bevara demokratin. Ett brett och aktivt engagemang i föreningslivet bidrar på så sätt till att upprätthålla demokratin.

Det finns dock betydande skillnader mellan olika grupper i samhället när det gäller aktivt deltagande inom föreningsdrivna fritidsaktiviteter. Detta är välgrundat i forskning och undersökningar på både nationell och lokal nivå. Kön, ålder, utbildningsnivå, utländsk bakgrund och funktionsvariation är några av de faktorer som påverkar individens deltagande. Samverkan mellan staden och idéburen sektor är en nyckelfaktor för att engagera fler i ett aktivt och socialt fritids- och kulturliv och därigenom skapa mer jämlika villkor för boråsarna.

Samverkan mellan Borås Stad och idéburna organisationer skulle möjliggöra att fler kommer in på arbetsmarknaden och i föreningarnas verksamheter.

Vi arbetar tillsammans för:

- Att fler människor ges möjlighet att komma in på arbetsmarknaden.
- Att tillgängliggöra medverkan i föreningslivet för fler.

Inkluderande aktiviteter

Hälsan och deltagandet är ojämnt fördelat i staden, vem du är, var du bor och vilken utbildningsnivå du har spelar roll för människors hälsa och utveckling. Borås Stad och idéburna kan gemensamt arbeta för att skapa mer likvärdiga förutsättningar.

Att få del av information och kunskaper om samhället är en rättighet och förutsättning för att känna sig inkluderad. Det finns också förtryck och många normer i vårt samhälle som gör att människor på olika sätt upplever utanförskap och mår dåligt. Idéburna och Borås Stad har gemensamma intressen av att samverka kring att tillgängliggöra olika verksamheter, påverka normer för att bryta utanförskap och främja integration.

Psykisk ohälsa och ensamhet är ett växande problem bland många grupper i samhället. Idéburna och Borås Stad kan gemensamt arbeta för att fler kan **känna gemenskap och finnas med i goda sociala sammanhang** och att ha någon att **anförtro sig till**. Både fysisk rörelse och utövande av kulturaktiviteter är något som stärker hälsa, koncentrationsförmåga, självkänsla och som dessutom har ett starkt samband med psykiskt välmående.

Ensamheten bland äldre är ett växande problem. Det finns ett gemensamt intresse bland idéburna och Borås Stad att äldre får ett **hälsosamt åldrande**. Utöver ett gott mående för individer finns stora ekonomiska vinster för samhället med ett hälsosamt åldrande.

Uppväxtvillkoren för barn och unga i Borås är olika. Att klara skolan och att finnas i positiva och meningsfulla sammanhang är viktigt för barns utveckling och lärande. Det finns ett gemensamt intresse att skapa **goda uppväxtvillkor för barn och unga**, såväl innan som under skoltid som på barnens fritid.

Trygghet, sammanhållning och social gemenskap i det egna bostadsområdet är viktigt för att man skall vara trygg och trivas. Det finns gemensamma intressen av samverka kring lokala frågor mellan de aktörer som verkar på olika områden. Nätverkande mellan Idéburna och Borås Stad skapar möten som kan föda samverkan.

Vi arbetar tillsammans för:

- Att fler äldre skall ges möjlighet till sociala sammanhang och en aktiv livsstil genom hela åldrandet.
- Att fler barn och unga skall ges möjlighet att ha en meningsfull fritid och möjligheter att klara skolan.
- Att utveckla den lokala tryggheten, delaktigheten och sammanhållningen i olika områden.
- Att alla människor skall ha ett värdigt liv.